
131

Besluit van 6 mei 2025, houdende aanpassing van diverse algemene maatregelen van bestuur en de intrekking van het Besluit nationaliteitstoets zeeschepen in verband met de Rijkswet nationaliteit zeeschepen (Aanpassingsbesluit Rijkswet nationaliteit zeeschepen)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 7 maart 2023, nr. IENW/BSK-2022/309803, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 16, vierde lid, aanhef en onderdeel a, van de Arbeidsomstandighedenwet, artikel 5:12, tweede lid, van de Arbeidstijdenwet, artikel 231 van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 21, tweede lid, van de Kadasterwet, de artikelen 21, tweede lid, 29, eerste lid, en 32 van de Kernenergiewet, artikel 4.3, eerste lid, van de Omgevingswet, de artikelen 5, 77 en 78 van de Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid, de artikelen 4 en 20 van de Scheepvaartverkeerswet, de artikelen 14, derde lid, 15, en 17, eerste lid, onderdeel g, van de Vreemdelingenwet 2000, de artikelen 3, eerste lid, onderdeel c, en 4, tweede lid, onderdeel c, van de Wet arbeid vreemdelingen, artikel 70 van de Wet op de lijkbezorging, artikel 2 van de Wet ter Bescherming Koopvaardij en artikel 539n, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 12 april 2023, nr. W17.23.00052/IV);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 28 april 2025, nr. IenW/BSK-2025/33337, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In artikel 1.19, eerste lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit wordt «een zeeschip dat niet op grond van Nederlandse rechtsregels gerechtigd is de Nederlandse vlag te voeren» vervangen door «een zeeschip dat niet op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL II

Het Arbeidstijdenbesluit vervoer wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 6.1:1, onderdeel a, onder 1°, wordt «artikel 1, onderdeel a, van de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbefrachtiging» vervangen door «artikel 2 van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen».

B

In artikel 6.3:1, eerste lid, wordt «of die zijn ingeschreven in het rompbefrachtingsregister, bedoeld in artikel 2 van de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbefrachtiging» vervangen door «of die zijn ingeschreven in rompbefrachtiging, bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Rijkswet nationaliteit zeeschepen».

ARTIKEL III

In artikel 11.110 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt «Nederlands schip» vervangen door «schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL IV

In artikel 4.1 van het Besluit bescherming koopvaardij wordt «een schip dat op grond van Nederlandse rechtsregels gerechtigd is de Nederlandse vlag te voeren» vervangen door «een schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL V

In artikel 6, eerste lid, van het Besluit van 15 december 1967, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 539n, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering (Stb. 1967, 637) wordt «nederlands schip» vervangen door «schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL VI

In artikel 3b van het Besluit meldingsformaliteiten en gegevensverwerkingen scheepvaart wordt «onder Nederlandse vlag vaart» vervangen door «op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL VII

Het Besluit onderzoeksraad voor veiligheid wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen 4, eerste lid, onderdeel a, en 19, vierde lid, wordt «Nederlands zeeschip» vervangen door «zeeschip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

B

In artikel 22, tweede lid, wordt «Nederlands zeeschip op zee» vervangen door «zeeschip op zee dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL VIII

Het Besluit op de lijkbezorging wordt als volgt gewijzigd:

A

De titel van paragraaf 8 komt te luiden: Paragraaf 8. De wijze waarop wordt omgegaan met lijken van personen of van doodgeborenen die zijn overleden onderscheidenlijk ter wereld gekomen aan boord van een schip op zee dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren.

B

In artikel 18, eerste en tweede lid, wordt «Nederlands schip op zee» vervangen door «schip op zee dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL IX

In artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit van 7 november 1989, houdende het van toepassing verklaren van de Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee, 1972 (Stb. 1989, 502) wordt «alle schepen die in Nederland zijn geregistreerd of die gerechtigd zijn de Nederlandse vlag te voeren, met uitzondering van schepen die het recht daartoe ontleen aan de regels die in de Nederlandse Antillen of in Aruba terzake gelden» vervangen door «alle schepen die op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd zijn de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL X

Het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4.5, onderdeel b, wordt «een zeeschip als bedoeld in artikel 2 van de Zeebrievenwet» vervangen door «een zeeschip als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van oorlogsschepen, aan het Rijk of enig openbaar lichaam toebehorende schepen die tot de openbare dienst zijn bestemd, reddingsvaartuigen en zeevissersschepen».

B

In artikel 7.3 wordt «zeeschepen die onder Nederlandse vlag varen en in Nederland zijn geregistreerd» vervangen door «zeeschepen die op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd zijn de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL XI

In de artikelen 14, eerste lid, onderdeel d, en 16, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen wordt «een schip onder Nederlandse vlag» vervangen door «een schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL XII

De Maatregel teboekgestelde schepen 1992 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 13, tweede lid, vervalt «, en vergezeld te gaan van de verklaring van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat, bedoeld in de vierde volzin van dat lid».

B

In artikel 36 vervalt «eerste onderscheidenlijk» en «van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat onderscheidenlijk».

ARTIKEL XIII

Het Vreemdelingenbesluit 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen 3.15, tweede lid, 3.30, derde lid, onderdeel a, en 3.71, tweede lid, onderdeel d, wordt «Nederlands zeeschip» vervangen door «zeeschip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

B

Artikel 3.31, vierde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt «Nederlands zeeschip» vervangen door «zeeschip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

2. In onderdeel b wordt «Nederlands schip» vervangen door «schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren».

ARTIKEL XIV

Het Besluit nationaliteitstoets zeeschepen wordt ingetrokken.

ARTIKEL XV

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip dat de Rijkswet nationaliteit zeeschepen in werking treedt.

ARTIKEL XVI

Dit besluit wordt aangehaald als: Aanpassingsbesluit Rijkswet nationaliteit zeeschepen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 6 mei 2025

Willem-Alexander

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener

Uitgegeven de *vijftiende* mei 2025

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Dit besluit wijzigt een aantal Nederlandse algemene maatregelen van bestuur, zodat deze in overeenstemming zijn met de Rijkswet nationaliteit zeeschepen¹ (hierna: Rnz). In de Rnz zijn regels opgenomen voor de inschrijving van een schip in een vlagregister van één van de landen van het Koninkrijk, het verlenen van de nationaliteit van het Koninkrijk der Nederlanden aan zeeschepen en de afgifte van zeebrieven. Met de rijkswet is verouderde regelgeving op het gebied van de nationaliteit van zeeschepen vervangen door een nieuw stelsel. Voorts zijn onnodige belemmeringen voor de maritieme sector weggenomen, onder meer door het mogelijk maken van tijdelijk omvlaggen (de zogenaamde bareboat-out of rompbevrachting). Ten slotte is met de Rnz de bestuursrechtelijke handhaving ten aanzien van de registratie van zeeschepen gemoderniseerd en uitgebreid, doordat op grond van de Rnz bij wijze van sanctie-maatregel de registratie van een zeeschip in een vlagregister kan worden doorgehaald. Om dit mogelijk te maken, zijn de vereisten die gelden voor de teboekstelling en de eisen die gelden voor de nationaliteitsverlening losgekoppeld.

Om de Rnz in werking te kunnen laten treden, is de aanpassing van een groot aantal wetten noodzakelijk om deze in overeenstemming te brengen met de terminologie en het stelsel van de Rnz. Dit regelt de afzonderlijke Aanpassingswet Rnz.² De Caribische landen van het Koninkrijk zullen eveneens hun nationale regelgeving aanpassen en deze in overeenstemming brengen met de Rijkswet nationaliteit zeeschepen. Voor nadere informatie over de Rnz wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij de Rijkswet³ en de memorie van toelichting bij de Aanpassingswet Rnz.⁴

2. Benodigde aanpassingen

Ook op het niveau van algemene maatregelen van bestuur zijn technische aanpassingen nodig, zodat de terminologie in die verschillende besluiten in overeenstemming is met de Rnz. Dit gebeurt ten eerste door de terminologie van de Nederlandse besluiten aan te laten sluiten bij de Rnz. Voorbeelden hiervan zijn: de vervanging van de woorden «op grond van Nederlandse rechtsregels» door «op grond van voor Nederland geldende rechtsregels», de vervanging van de woorden «Nederlands schip» door «schip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren» en de vervanging van de woorden «de Nederlandse vlag» door «de vlag van het Koninkrijk». Ten tweede worden enkele verwijzingen naar regelgeving aangepast in verband met het vervallen van deze regelgeving door de inwerkingtreding van de Rnz. Het toepassingsgebied van de onderhavige besluiten wordt hiermee niet veranderd. In de artikelsgewijze toelichting worden de aanpassingen nader toegelicht.

¹ Kamerstukken I 2021/22, 33 134, A

² Kamerstukken I 2021/22, 34 836, A

³ Kamerstukken II 2011/12, 33 134, nr. 3

⁴ Kamerstukken II 2017/18, 34 836, nr. 3

3. Uitvoering, handhaving en gevolgen

Met onderhavig wijzigingsbesluit wordt de terminologie van een groot aantal Nederlandse algemene maatregelen van bestuur in overeenstemming gebracht met de Rnz. Het besluit bevat geen inhoudelijke wijzigingen van die algemene maatregelen van bestuur. Derhalve heeft het geen gevolgen voor het toezicht en de handhaving. Het wijzigingsbesluit heeft ook geen gevolgen voor burgers of bedrijven, en het brengt geen administratieve lasten of uitvoeringslasten met zich mee.

4. Consultatie

Tijdens de voorbereiding van dit besluit zijn de relevante delen van het concept afgestemd met de Ministeries van Economische Zaken en Klimaat, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Veiligheid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Voor dit besluit heeft geen internetconsultatie plaatsgevonden, omdat hier sprake is van een situatie waarin consultatie niet in betekenende mate kan leiden tot aanpassing. Het onderhavige besluit wijzigt diverse besluiten zodat deze in overeenstemming worden gebracht met de terminologie en het stelsel van de Rnz. Zoals hierboven reeds is vermeld, heeft het voorstel geen noemenswaardige gevolgen voor burgers of bedrijven. Beide motieven zijn genoemd in de brief van de toenmalige Minister van Justitie van 15 januari 2008⁵ op grond waarvan internetconsultatie achterwege kan blijven.

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het naar verwachting geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

5. Inwerkingtreding

Voor de datum van inwerkingtreding wordt aangesloten bij de datum waarop de Aanpassingswet Rnz voor Nederland in werking treden. De Rijkswet, de Aanpassingswet en dit Aanpassingsbesluit kunnen niet afzonderlijk van elkaar in werking treden. Daarbij is aangesloten bij de vaste verandermomenten die gelden voor regelgeving. Aangezien een wetswijziging in werking treedt met ingang van 1 januari of 1 juli, treedt het gehele stelsel (Rnz, de Aanpassingswet Rnz en onderhavig besluit) met ingang van 1 juli 2025 in werking.

II. Artikelen

Artikelen I en IV (Arbeidsomstandighedenbesluit en Besluit bescherming koopvaardij)

Met het vervangen van de woorden «op grond van Nederlandse rechtsregels» door «op grond van voor Nederland geldende rechtsregels» wordt bereikt dat de rechtsregels van de Rnz van toepassing zijn voor zover deze gelden voor Nederland. Omdat het een rijkswet betreft, is de Rnz ook van kracht op Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Door te verwijzen naar de voor Nederland geldende rechtsregels, is duidelijk dat hier, naast andere Nederlandse regelgeving, de regels uit de Rnz onder vallen die voor Nederland gelden. Gedacht moet worden aan regels voor zeeschepen die zijn ingeschreven in het Nederlandse vlagregister of waarvoor een buitengewone of voorlopige zeebrief is afgegeven door de voor Nederland bevoegde minister.

⁵ Kamerstukken II 2007/08, 29 279, nr. 62

Artikelen II en X (onderdeel A) (Arbeidstijdenbesluit vervoer en Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022)

De artikelen II en X (onderdeel A) wijzigen enkele verwijzingen naar vervallen regelgeving. Met de Aanpassingswet Rnz worden o.a. de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbevrachting en de Zeebrievenwet ingetrokken. Artikel II wijzigt de verwijzingen naar de Wet nationaliteit zeeschepen in rompbevrachting. In plaats daarvan wordt verwezen naar de Rijkswet nationaliteit zeeschepen. In artikel X (onderdeel A) wordt «een zeeschip als bedoeld in artikel 2 van de Zeebrievenwet» vervangen door «een zeeschip dat op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is de vlag van het Koninkrijk te voeren». Zo wordt verduidelijkt dat het gaat om een zeeschip dat in het vlagregister van Nederland is ingeschreven.

Artikelen III, V tot en met IX, X (onderdeel B), XI, XIII (Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit van 15 december 1967, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 539n, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering (Stb. 1967, 637), Besluit meldingsformaliteiten en gegevensverwerkingen scheepvaart, Besluit Onderzoeksraad voor veiligheid, Besluit op de lijkbezorging, Besluit van 7 november 1989, houdende het van toepassing verklaren van de Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee, 1972 (Stb. 1989, 502), Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022, Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen, en Vreemdelingenbesluit 2000)

De wijzigingen in de artikelen III, V, VII, VIII, en XIII betreffen telkens het vervangen van de woorden «Nederlands schip», «Nederlands zeeschip» en «Nederlandse zeeschepen» door «schip of schepen die op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd is [zijn] de vlag van het Koninkrijk te voeren». Omdat het een rijkswet betreft gelden de regels in de Rnz niet alleen in Nederland maar ook in Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Door te verwijzen naar de «voor Nederland geldende rechtsregels», is duidelijk dat de rechtsregels van de Rnz van toepassing zijn voor zover deze gelden voor Nederland.

In de artikelen VI, IX, X (onderdeel B) en XI worden de woorden «Nederlandse vlag» vervangen door «op grond van voor Nederland geldende rechtsregels gerechtigd zijn de vlag van het Koninkrijk te voeren». Schepen die zijn ingeschreven in een vlagregister van één van de landen van het Koninkrijk varen namelijk onder de vlag van het Koninkrijk. Hiermee is aangesloten bij de officiële benaming van de vlag, zoals die ook wordt gebruikt in de Rnz. In verschillende Nederlandse besluiten is namelijk een verwijzing opgenomen naar de Nederlandse vlag, terwijl de officiële benaming «de vlag van het Koninkrijk der Nederlanden» is. Dit blijkt uit het Koninklijk Besluit van 19 februari 1937, nr. 93, waarin is bepaald dat rood, wit en blauw de kleuren zijn van de vlag van het Koninkrijk. Onderhavig besluit zorgt er daarom voor dat de terminologie in de verschillende besluiten weer op elkaar aansluit. Ook wordt zo verduidelijkt dat de rechtsregels van de Rnz van toepassing zijn voor zover deze gelden voor Nederland.

Artikelen XII en XIV (Maatregel teboekgestelde schepen 1992 en Besluit nationaliteitstoets zeeschepen)

De nationaliteitsverklaring is door de ontkoppeling van de teboekstelling en het inschrijven in het vlagregister overbodig. De teboekstelling kan met de komst van de Rnz plaatsvinden zonder deze verklaring. De

grondslag voor dit besluit is vervallen door het intrekken van artikel 311a van het Wetboek van Koophandel met artikel XXIX van de Aanpassingswet Rnz. In artikel XII wordt een verwijzing naar de nationaliteitsverklaring, die werd afgegeven op grond van het Besluit nationaliteitstoets zeeschepen, geschrapt uit de Maatregel teboekgestelde schepen 1992.

Artikel XV

Artikel XV ziet op de inwerkingtreding van dit besluit, hetgeen in paragraaf 5 van het algemeen deel van deze nota van toelichting is toegelicht.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener